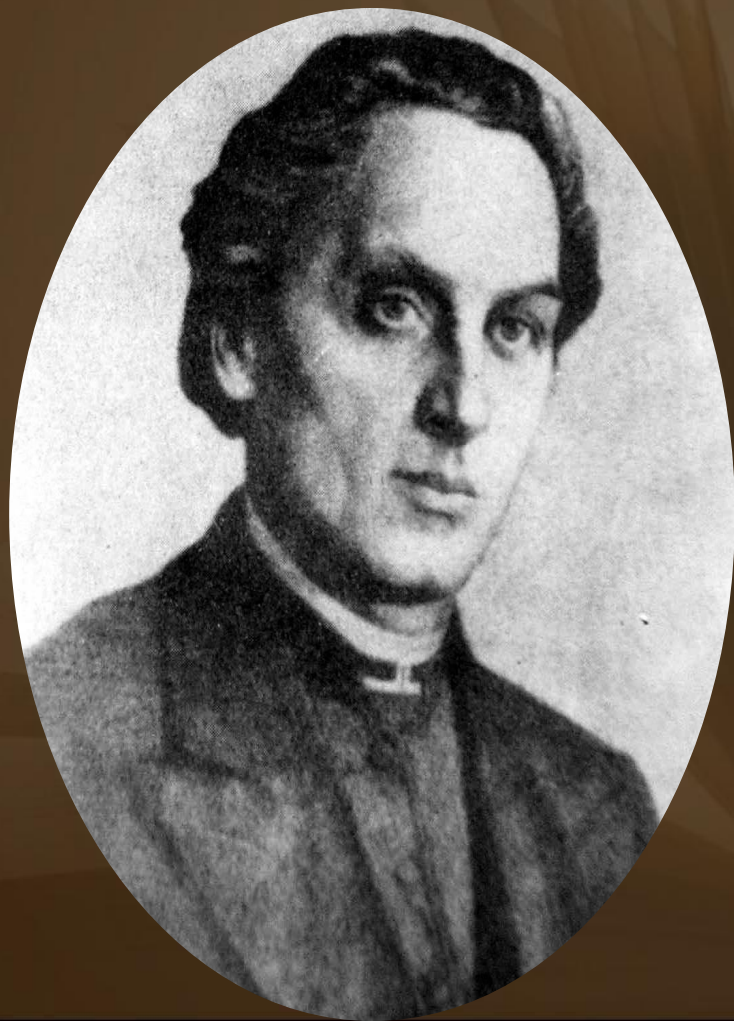

Література українського романтизму

Маркіян Шашкевич
(1811-1843)

«... І віднайшовся той, хто допоміг нести хреста, хто дав спраглим напитися. Першою краплею для них стало слово Шашкевича. А крапля та перетвориться у струмок, ріку Дністер, а першу книжку назвали «Русалка Дністрова...»

Романтизм (фр. *romantisme*)—ідейний рух у літературі, науці й мистецтві.

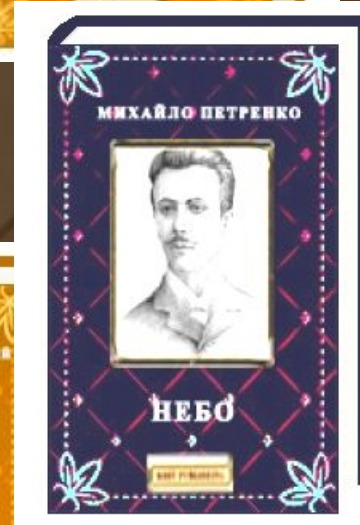
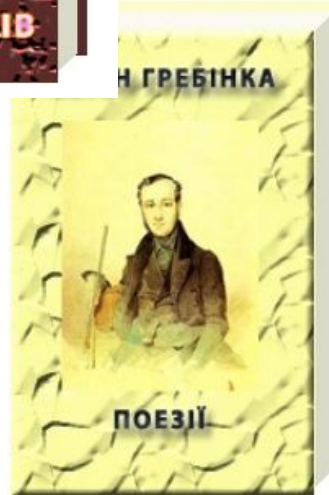
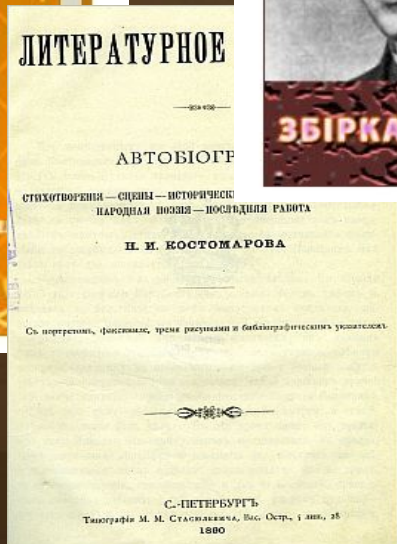
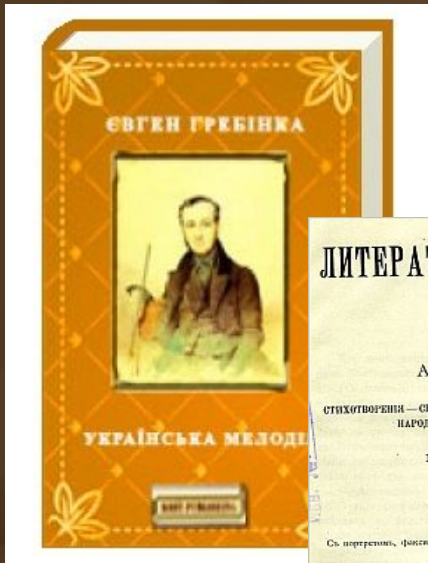
Запам'ятайте!

Визначальними для романтизму стали:

- ідеалізм у філософії,
- культ почуттів, а не розуму,
- звернення до народності,
- захоплення фольклором і народною мистецькою творчістю,
- шукання історичної свідомості й посилене вивчення історичного минулого (історизм),
- інколи втеча від довколишньої дійсності в минуле або у вимріяне майбутнє чи й у фантастику.

Нетлінні барви української романтичної поезії

Петро Петрович
Гулак-Артемовський
(1790 — 1865)

“Рибалка” — переспів
однойменної балади Гете (ще
раніше її переклав
російською мовою
Жуковський) — має вже
виразно романтичний
характер.

Євген Павлович

Гребінка

(1812 — 1848)

Є.Гребінці належить кілька українських ліричних поезій, що виникли на ґрунті народної творчості (“Човен” (1833), “Українська мелодія”, “Заквітчалася дівчина...”, “Маруся” та ін.).

Микола Іванович
Костомаров
(1817 — 1885)

В історію української літератури Костомаров увійшов як письменник-романтик: віршові збірки **«Украинские баллады» (1839)**, **«Вітка» (1840)**, історичні п'єси

Віктор Миколайович

Забіла

(1808 — 1869)

Вірші поета були добре відомі в народі, виконувались як народні пісні (**«Гуде вітер вельми в полі»** та **«Не щечечи, соловейку»**, покладені на музику М. Глинкою). До своїх віршів **«Не плач, дівчино»**, **«Голуб»**, **«Човник»** та ін. Забіла сам створив мелодії

Михайло Миколайович
Петренко
(1817 — 1864)

Прославився Михайло Петренко піснею **“Дивлюсь я на небо...”**, яка виникла на основі його вірша **“Недоля”** (1840).

Також популярними стали пісні на його слова: **“Взяв би я бандуру...”**, **“Ходить хвиля по Осколу”**.

Чи знаєте ви, що...

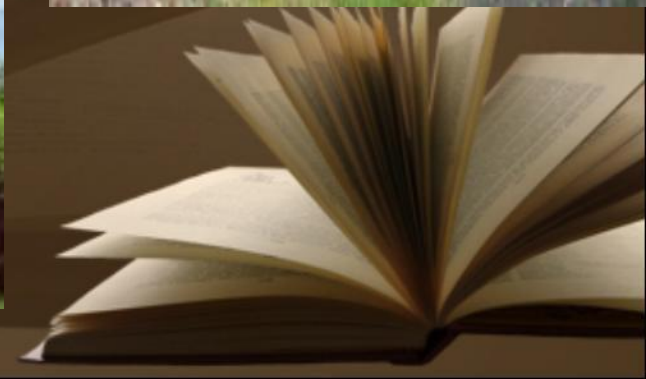
з основними засадами світогляду романтизму пов'язані пошуки шляхів до національного самоусвідомлення українського народу на Галичині провідним діячем “Руської Трійці”

М. Шашкевичем
(Генієм Галичини)

Символ українського відродження (1811-1843)

Народився 6 листопада в с. Підліссі
Золочівського повіту в Галичині, в
сім'ї священика.

Учився спочатку в
гімназії у м.
Бережанах, а з
1829р. — у Львівській
семінарії.

В час перебування в семінарії
Шашкевич розпочав свою
творчу діяльність; тоді ж він
організував літературний
гурток молоді. Перші твори
Шашкевича з'явилися в
збірнику
«Русалка Дністрова» (1837)-
перша книга народною
українською мовою в Галичині

Шашкевич був одним з поетів «Руської Трійці», організатором цього гуртка і невтомним культурним діячем

Перлина української класичної літератури – поезія «Веснівка».

Провідний пафос «Веснівки» — надія на відродження, оновлення, оспівування вічного прагнення до світла, краси, намагання сягнути висот.

Символічною є вже сама назва твору, адже в усній народній творчості існує жанр веснянки — обрядової пісні, що нею закликають тепло, радість, надію

Сім'я Шашкевича

У 1838 р. поет
одружився з дочкою
священика
Юлією Крушинською
з с. Деревні на
Жовківщині.

У 1839 р. у них
народився син
Володимир, майбутній
письменник і журналіст

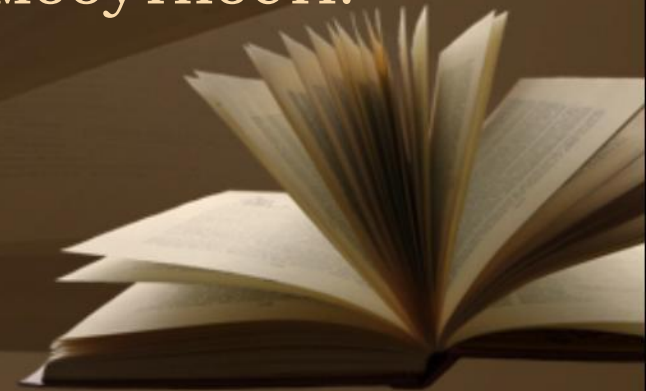

Зверніть увагу!

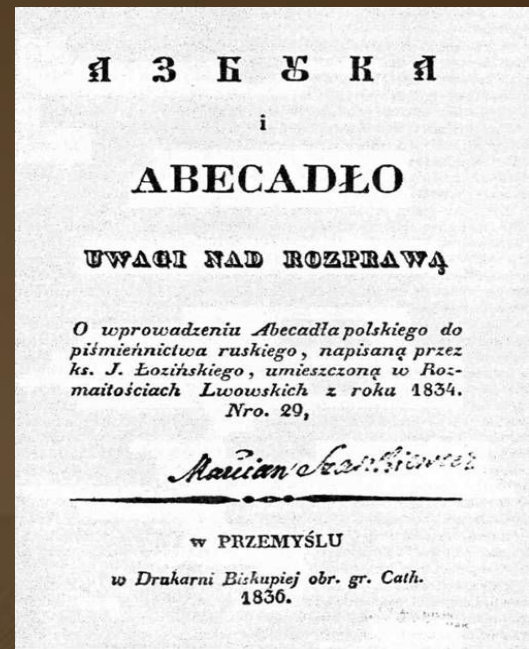
М.Шашкевич одним з перших зумів об'єднати філософські засади естетики романтизму державних народів з принципами романтизму народів бездержавних, яким був український народ.

На перше місце в своїх поглядах поет ставить мову, розглядаючи її найважливішою зовнішньою і внутрішньою ознакою національної самобутності.

До речі,

Постійно вводячи у світ романтичний образ людини-велетня, підкреслюючи мужність, Шашкевич сюжетами і темами про добрі старі часи, про руських лицарів і лицарів думки намагався розбудити у своїх сучасників бажання повернути в повну силу “руську славу і власть”

Першим на Галичині Шашкевич починає проповіді у львівських церквах українською мовою, складає українську “Читанку” для навчання рідною мовою, збирає матеріали для видання граматики

Могила поета на
Личаківському
цвинтарі

Помер Шашкевич
7 червня 1843 року

Геній пера стверджував:
«...Над тілом моїм ви –
пани, але над душею і
думкою – ні, бо я готовий за
волю постояти...»

Вшанування Маркіяна Шашкевича

Пам'ятник
М.Шашкевичу
у Львові

Погруддя поета
в Золочеві

Меморіальна дошка
в Будапешті

Музей Русалки Дністрової у Львові

Бродівський
педагогічний коледж
Ім. М. Шашкевича

Хрест
на Білій горі
в Підлиссі

Музей-садиба
М. Шашкевича
у с. Підлисся

Його погруддя
біля музею-садиби

Автор
– вчитель
української мови
та літератури
СЗШ №99
м. Львова
Білокура
Наталія Ігорівна

Використані джерела:

- <http://uk.wikipedia.org/wiki>
- <http://www.glas.org.ua/projects/teleportret/shashkevitch.html>
- <http://doc-films.com/history/ukrhistory/1268-nevidoma-ukraina-svitanok-vidrodzhennya-nad-karpatamy-1993-pdtvrip.html>
- <http://www.ukrlib.com.ua/sochin/printout.php?id=50&bookid=2>

